O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI

OLIY VA O‘RTA MAXSUS TA’LIM VAZIRLIGI

SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETINING

KATTAQO‘RG‘ON FILIALI

Ro’yxatga olindi
№ BD-60410500
____ _____

“TASDIQLAYMAN”
Direktor
_____ Sh.R.Urakov
2022-yil “05” 09

BANK STRATEGIYASI

FAN DASTURI

Bilim sohasi:	400000 – Biznes, boshqaruv va huquq
Ta’lim sohasi:	410000 – Biznes va boshqaruv
Ta’lim yo‘nalishi:	**60410500- Bank ishi va auditi**

KATTAQO‘RG‘ON-2022

Fan/modul kodi BS1603	O‘quv yili 2024-2025	Semestr 6	ECTS – Kreditlar 3
Fan/modul turi Majburiy	Ta’lim tili O‘zbek		Haftadagi dars soatlari 4

	Fan nomi	Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)	Mustaqil ta’lim (soat)	Jami: (soat)
1.	Bank strategiyasi	44	46	90

2. **I. Fanning mazmuni**

Fanni o‘qitishdan maqsad - bozor munosabatlari sharoitida talabalarda tijorat banklari tomonidan mijozlarga ko’rsatilayotgan moliyaviy xizmatlar, banklarning likvidliligi, to’lovga qobilligi, moliyaviy barqarorligini ta’minlash yo’llari, Markaziy bank tomonidan tijorat banklari faoliyatini tartibga solish va nazorat qilish bo’yicha chuqur bilim va ko’nikmalarni hosil qilishdan iborat

Fanning vazifasi -tijorat banklari faoliyatining iqtisodiy-huquqiy asoslari,bank aktivlarining shakllanishi, tarkibi va dinamikasi,bank passivlarining shakllanishi, tarkibi va dinamikasi, tijorat banklarining kreditlash faoliyati, banklarning investision faoliyati, tijorat banklarining likvidliligi, to’lovga qobilligi va moliyaviy barqarorligini ta’minlash;

banklar faoliyatidagi risklar va ularni boshqarish usullari, tijorat banklarining balansdan tashqari operasiyalari xususida chuqur bilim berish. xususidagi nazariy va amaliy bilimlarni o’rgatishdan iborat.

II. Asosiy nazariy qism (ma’ruza mashg‘ulotlari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu: Bank strategiyasi tushunchasi, maqsadi va iqtisodiy mazmuni.

Bank strategiyasi tushunchasi, Bank strategiyasi mohiyati, Bank strategiyasining asosiy maqsadi, Bank strategiyasining asosiy elementlar tuzilmasi, Bank missiyasi tushunchasi, Bank missiyasiga metadalogik talablar va tanlashga ta’sir o‘tkazuvchi omillar, Strategiya xususiyati, Strategiyani amalga oshirish nuqtayi nazari, Bank strategiyasini shakllantirish xususiyatlari, Faoliyat olib borilayotgan bank strategiyasi, Integrativ yondashuv, Mamlakatimiz banklari strategiyasining o‘ziga xos bo‘lgan xususiyatlari.

2-mavzu: Bank strategiyasini shakllantirishning huquqiy-me’yoriy

asoslari.

Bank strategiyasini shakllantirish, Bank strategiyasi amalga oshirish nazariy-uslubiy asoslari, Bank strategiyasi jihatlari, Bank strategiyasi mexanizmlari, Tijorat banklari strategiyasini ishlab chiqish, Tijorat bank strategiyasini amalga oshirish uslubiyatini takomillashtirish yo'llari, Tijorat banklarining korporativ boshqarish tizimini takomillashtirish yo'nalishlari, Bank korporativ rivojlanish strategiyasi, Bank korparativ rivojlanish strategik maqsadlarni belgilash tamoyillari.

3-mavzu: Bank strategiyasi turlari tasnifi va ularning o'ziga xos xususiyatlari.

Bank strategiyasi asosiy turlari tasnifi, Bank strategiyasirivojlanish potensiali sifati, Bank strategiyasi rivojlanish templariga ko'ra turlari, Bank strategiyalari xususiyatlari, Bank strategiyalari qo'llaniladigan vositalariga ko'ra bank strategiyalari tasnifi, Bank faoliyati strategiyalari funksiyanal yo'nalishlarining muvofiqligiga ko'ra turlari, Bank strategiyasini shakllantirish mexanizmlarini bank strategiyasi asosiy turlarini qo'llash, shu masalada bank strategiyalari turlarini o'rganish, rivojlanish potensiali sifati va rivojlanish templariga ko'ra bank strategiyalari, bank strategiyalari usullari, xususiyatlari va qo'llaniladigan vositalariga ko'ra bank strategiyalari tasnifi, bank faoliyati funksional yo'nalishlarining muvofiqligiga ko'ra turlarini o'rganish.

4-mavzu: Bank strategiyasini ishlab chiqish asoslari va bosqichlari.

Bankning strategik maqsadlarini aniqlash tamoyillari va tizimli elementlari, bankka ta'sir etuvchi makro va mikro muhitning tahlili tizimi, bank rivojlanish strtegiyasini ishlab chiqish tamoyillari va jarayonlari, bankning loyihani boshqarish va asosiy faoliyat ko'rsatkichlari tizimining strategik darajasi, tijorat bankining rivojlanish strategik rejasining bosqichlari mexanizmini o'rganish.

5-mavzu: Bank boshqaruv tizimining tashkiliy tuzilmalari va ularni takomillashtirish yo'llari.

Bank boshqaruv tizimining tashkiliy tuzilmasi, uning shakllari va asosiy elementlari, bank BTT ning bazaviy elementlari va darajalari, shakllantirish va optimallashtirish jarayonlariga metodologik talablar, modifikatsiyalashning mumkin bo'lgan yo'nalishlari, tijorat banklari BTT ning modelini tanlanishiga ta'sir o'tkazuvchi omillar va ularning turlari, bozorga yo'naltirilgan BTT ning

modellarini o‘rganish.

6-mavzu: Bank samarali strategiyasini tanlash va ishlab chiqish.

Bank strategiyasini shakllantirish mexanizmlarini, ulardan biri taklif etilgan og‘irlik matritsasi – bankning ichki muhitini (kuchli va zaif tomonlari) va tashqi muhitni (imkoniyatlar va tahdidlar) asosiy omillarini belgilash, buning asosida strategiya variantlari ishlab chiqish, ikki tomonlama taqqoslashni amalga oshirish va barcha ishlab chiqilgan variantlar ro‘yxatga olish va optimal variantni tanlash, bank korporativ boshqaruvining faoliyati va rivojlanish srategiyalarining asosiy turlari bilan tanishish va ularni amalda qo‘llash usullarini va o‘zaro bog‘liqligini amalga oshirish jarayonlarini o‘rganish.

7-mavzu.Bank strategik tahlil tushunchasi tamoyillari va usullari

Bank ichki muhiti tahlili, Bank SNW tahlili, Bank boshqaruv diagnostikasi, Bank boshqaruv samaradorligi profili, Bankning texnologik strategiyasi, Bankning ishlab chiqarish strategiyasi, Bankning marketing strategiyasi, Bankning moliyaviy strategiyasi, Bank ko’rsatkichlari moliyaviy tahlili

8-mavzu.Bank rivojlanishstrategiyasini ishlab chiqish va baholash

O’g’irlik matritsasi, Samarali Bank missiyasini shakllantirish, Bank maqsadlarini shakllantirish, Bank strategiyasini shakllantirish, Bank mijozalari tarmog’i strategiyasini baholash, Ishlab chiqilgan strategiyani baholash, Bankning kuchli va zaif tomonlari, Tashqi muhitning imkoniyatlari va tahdidlari, Og’irlik matritsasi, Bankning ustuvor strategik imkoniyatlari.

9-mavzu.Bank moliyaviy strategiyasi va siyosatlari.

Bankning moliyaviy strategiyasi, Bankning moliyaviy siyosati,Bankning emission va deposit siyosati, Qimmatli qog’ozlar bozori, Bank foiz risklari, Bank omonat risklari, Bank kreddit siyosati, Bank ssuda portfeli, Bank fond siyosati, Bankning dividend siyosati, Bank foiz siyosati.

10-mavzu.Bank marketing strtategiyasi va siyosati.

Bank marketing strategiyasi, Bank assortiment(xizmat turlari), Bank reklama siyosati maqsadi va turlari, Bozorning yangi segmentlarini egallash siyosati, Narx va narxlash strategiyasi,Bank raqobati, Bank bozordagi raqobatchilarning asosiy kategoriyalari, Bank raqobat siyosati, Bank agressiv raqobat siyosati, Bank passiv raqobat siyosati.

III. Amaliy (yoki seminar yoki laboratoriya) mashg‘ulotlar bo‘yicha

ko'rsatma va tavsiyalar.

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1.Bank strategiyasi tushunchasi, maqsadi va iqtisodiy mazmuni.
2.Bank strategiyasini shakllantirishning huquqiy-me'yoriy asoslari.
3.Bank strategiyasi turlari tasnifi va ularning o'ziga xos xususiyatlari.
4.Bank strategiyasini ishlab chiqish asoslari va bosqichlari.
5.Bank boshqaruv tizimining tashkiliy tuzilmalari va ularni takomillashtirish yo'llari.
6.Bank samarali strategiyasini tanlash va ishlab chiqish.
7.Bank strategik tahlil tushunchasi tamoyillari va usullari
8.Bank rivojlanishstrategiyasini ishlab chiqish va baholash
9.Bank moliyaviy strategiyasi va siyosatlari.
10.Bank marketing strtategiyasi va siyosati.
11.Bank risklarini boshqarish strategiyasi asoslari.
12.Bank personalini boshqarish strtaegiyasi va siyosatlarini shakllantirsh tamoyillari

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1.Tijorat banklarida kreditlash jarayoni tahlili.
2.Iqtisodiyotni modernizasiyalash sharoitida O'zbekiston iqtisodiyotiga xalqaro kreditlarni jalb qilish.
3.Xorijiy davlatlarda valyutani tartibga solish sohasida qo'llaniladigan tajribalar.
4.Iqtisodiy o'sishda tashqi kreditlar va investisiyalarning roli
5.Tashqi savdoni kreditlashda xalqaro faktoring va forfeytingning tutgan o'rni.
6.Iqtisodiyotni modernizasiyalash sharoitida O'zbekistonda valyuta bozori va valyuta operasiyalarini takomillashtirish masalalari.
7.Banklar valyuta bozorining tashkilotchisi sifatida.
8.O'zbekiston kapitalini chet el iqtisodiyotiga qo'yish imkoniyatlari.
9.Xalqaro valyuta, kredit, moliya bozorlarida O'zbekistonning ishtirokini ta'minlash masalalari.
10. Jahon oltin bozorlari va oltin bilan operasiyalari.
11. Xalqaro valyuta hisob-kitob operasiyalarida informasion texnologiyalar.
12. Xorijiy kredit liniyalari hisobidan kreditlashning xususiyatlari.
13.Chet el kapitalidan loyihalarni moliyalashtirishda foydalanish imkoniyatlari.
14. Kichik biznesni chet el kredit liniyalari hisobidan kreditlash.
15.Respublikamiz iqtisodiyotida qishloq xo'jaligini tutgan o'rni va undagi islohotlar.
16.Tijorat banklari tomonidan qishloq xo'jaligini kreditlash tartibi.

	17.Tijorat bankining faktoring operasiyalari va uning mohiyati 18.Faktoring operasiyalarining turlari va faktoring operasiyalarini o'tkazish tartibi. 20.Lizing operasiyalari va ularning mohiyati
3.	**V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)** Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: - Respublikamizda qabul qilingan bank faoliyatiga oid qonunlar; - Respublika Prezidentining tegishli Farmonlari va qarorlari, Vazirlar Mahkamasining qarorlari; - jahondagi yetakchi davlatlarning bank tizimidagi qonunchiligi; - bank faoliyatiga tegishli Markaziy bankning nomativ hujjatlari hamda tijorat banklarining ichki normativ hujjatlari ***haqida tasavvurga ega bo'lishi;*** • iqtisodiyotni medernizasiyalash sharoitida banklarning asosiy maqsadi va vazifalari,tijorat banklarining faoliyatini tashkil etishni iqtisodiy va huquqiy asoslari,tijorat banklarning me'yoriy va huquqiy faoliyatini tashkil etish va yuritish,tijorat banklarning likvidliligi va to'lovga layoqatliligi,tijorat banklarning resurslari,bankning passiv va aktivlari, tijorat bankining kredit siyosati,bankning daromad va harajatlari nisbatini saqlash,bankning foydasi,aylanma mablag'lari va mijozning kreditga layoqatliligini baholash,mijozlarni qisqa va uzoq muddatli kreditlash asoslari,qisqa muddatli kreditlash jarayoni,kreditning ta'minlanganligi va uning turlari,bank krediti, kichik biznes va tadbirkorlikni kreditlash, bank resurslari,tijorat banklarining depozit operasiyalari,investisiya portfelini boshqarish va uning monitoringi ***bilishi va ulardan foydalana olishi;*** • naqd pulsiz hisob-kitoblar va banklararo korrespondent munosabatlar,tijorat banklarining faktoring va lizing operasiyalari,banklarning qimmatli qog'ozlar bilan operasiyalari,tijorat banklarning valyuta operasiyalari,tijorat banklarining foiz siyosati,bank risklari va uning turlari,bank xizmatlarining yangi turlari va innovasion moliyaviy instrumentlar,kredit uyushmalari va ular faoliyatini tashkil qilish va olib borish,mikrokredit tashkilotlar va ular faoliyatini tashkil qilishning tartib koidalari haqida ***ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.***
4.	**VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:** • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • electron va tarqatma materiallar;
5.	**VII. Kreditni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'liq o'zlashtirish, tahlil

	natijalarini to‘g‘ri aks ettira olish, o‘rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat ishini topshirish
6.	**Asosiy adabiyotlar:** 1.Abdullaev Y.A., Qoraliev T.M., va boshqalar “Bank ishi”. O‘quv qo‘llanma - B.M.: T.: “Iqtisod-Moliya”, 2009. - 576 b. 2.Abdullaeva SH.Z. “Bank ishi” o‘quv qo‘llanma T. “Iqtisod-Moliya” 2010 y. – 368 b. 3.Abdullaeva SH.Z. “Xalqaro valyuta- kredit munosabatlari”. Darslik. - T.: “Iqtisod-Moliya”, 2006. - 576 b. 4.Qoraliev T, Qodirov E. va boshqalar “Xorijiy mamlakatlarda bank ishi” o‘quv qo‘llanma. T.: Noshir 2012 y – 215 b. **Qo‘shimcha adabiyotlar:** 1.Qoraliev T.M., Sattarov O. va boshqalar “Tijorat banklari faoliyati tahlili”. O’quv qo‘llanma. 2013-yil. – 192 b. 2.Qoraliev T.M. va bosh. “Pul-kredit orqali muvofiqlashtirish”– Darslik. Toshkent.- IQTISOD-MOLIYA – 2008 y. 164 b. 3.Omonov A.A., Qoraliev T.M. “Pul, kredit va banklar” Darslik. T.:- IQTISOD-MOLIYA-2012 y. – 288 b. 4.Lavrushin O.I. Bankovskoye delo: sovremennaya sistema kreditovaniya: uchebnoye posobiye. - M.: Knorus, 2014. – 360 s. 5.N.I. Valenseva. Bankovskoye delo. Zadachi i testы. – M.: Knorus, 2014. – 328s. **Axborot manbalari (saytlar):** www.cbu.uz; www.bis.org; www.ecb.eu ; www.bank.uz; www.uba.uz
7.	Fan dasturi SamDUKF kengashining 2022 yil 5-sentyabr ~~avgustagi~~ son bayonnomasi bilan ma’qullangan.
8.	**Fan/modul uchun mas’ullar:** S.A Maxmudov – SamDUKF, “Raqamli texnalogiyalar va iqtisodiyot” kafedrasi assistenti
9.	**Taqrizchilar:** Sh.S.Sharifov – SamDU. Tarmoqlar iqtisodiyoti kafedrasi dotsenti PhD, (tashqi) O.Xaitov – SamDUKF, “Raqamli texnalogiyalar va iqtisodiyot” kafedrasi assistenti (ichki)